

Anonimizált változat

Fordítás

C-194/20 – 1

C-194/20. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2020. május 8.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Verwaltungsgericht Düsseldorf (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. május 7.

Felperes:

BY

CX

DW

EV

FU

Alperes:

Stadt Duisburg

VÉGZÉS

1. BY,
2. CX,
3. DW,
4. EV,

5. FU,

a 3. és 4. sz. felperest képviselik: az 1. és 2. sz. felperesek mint törvényes képviselők, a felperesek lakóhelye: [omissis] Duisburg,

felperes

[omissis]:

és

a

Stadt Duisburg [omissis],

alperes

között

bevándorlási jog (az Aufenthaltsgesetz [a tartózkodásról szóló törvény, a továbbiakban: AufenthG] 4. §-ának (5) bekezdése szerinti tartózkodási engedély; az eljárás felfüggesztéséről és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztéséről hozott végzés)

tárgyában

folyamatban lévő közigazgatási bírósági eljárásban,

a Verwaltungsgericht Düsseldorf (düsseldorfi közigazgatási bíróság, Németország) 7. sz. tanácsa 2020. május 7-én

[omissis]

a következőképpen határozott:

Az eljárást felfüggeszti.

[eredeti 2. o.]

Az EUMSZ 267. cikk alapján az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatalát kéri a következő kérdésekben:

- 1. A török gyermekeknek az 1/80 határozat 9. cikkének első mondatából fakadó joga minden további feltétel nélkül magában foglalja-e a fogadó tagállamban való tartózkodás jogát?**
- 2. Amennyiben az 1. kérdésre igenlő választ kell adni:**

- a) **Feltételezi-e az 1/80 határozat 9. cikkének első mondatából fakadó tartózkodási jog, hogy az e rendelkezés által feljogosított török gyermekek szülei már rendelkezzenek az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdéséből vagy 7. cikkéből fakadó jogokkal?**
- b) **Amennyiben a 2. a) kérdésre nemleges választ kell adni: Ugyanúgy kell-e értelmezni az 1/80 határozat 9. cikke értelmében vett rendes foglalkoztatást, mint az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdése szerint?**
- c) **Amennyiben a 2. a) kérdésre nemleges választ kell adni: Megilletheti-e a török gyermekeket az 1/80 határozat 9. cikkének első mondata alapján a tartózkodási jog már a rendes foglalkoztatásnak a valamelyik szülő esetében a fogadó tagállamban fennálló (mindössze) három hónapos tartamát követően?**
- d) **Amennyiben a 2. a) kérdésre nemleges választ kell adni: Következik-e a török gyermekek tartózkodási jogából minden további feltétel nélkül az egyik vagy mindkét felügyeleti jogot gyakorló szülő tartózkodási joga is?**

I.

A felperesek török állampolgárok. Az 1. és 2. sz. felperes

az eljáró bírósági tanács e szám szerinti megjelölésnél nem a felperesek által a keresetlevélben használt számozást, hanem a felperesi oldalon a szülők bírósági igazgatás általi előzetes besorolását veszi alapul,

a 3–5. sz. felperesek szülei, akik közül az 5. sz. felperes már nagykorú.

Az 1. sz. felperes 2015. szeptember 5-én vízummal utazott be Németország területére, majd az alperestől 2015. november 4-én 2017. március 27-ig érvényes tartózkodási engedélyt kapott vállalkozói tevékenység (tehergépjármű sofőr) folytatására tekintettel.

A 2–5. sz. felperesek 2016. február 19-én együtt utaztak be a Németország területére a 2016. május 16-ig érvényes, családegyesítés jogcímén kiadott vízummal, majd 2016. április 20-án az AufenthG 30. és 32. §-a alapján ugyancsak 2017. március 27-ig érvényes tartózkodási engedélyt kaptak.

A 2. sz. felperes raktári kisegítőként dolgozott Duisburgban az MKS Kurierservice Metin Sariözüm nevű cégnél, amely a Deutsche Rentenversicherungnál (német nyugdíjbiztosító) a 2016. február 1. [eredeti 3. o.] és 2016. április 30. közötti időszakot (három hónap) jelentette be szolgálati időként. További szolgálati időként a 2017. november 15. és 2017. december 31.

közötti, a 2018. január 1. és 2018. január 15., valamint a 2018. augusztus 1. és 2018. december 31. közötti időtartam vehető figyelembe.

A 3–5. sz. felperesek – 2016. június 21-e óta igazoltan – duisburgi állami iskolákba járnak.

A tartózkodási engedélyek érvényességi idejének leteltét követően az alperes igazolta a felperesek részére, hogy ezen engedélyek ideiglenesen továbbra is fennállnak.

2017. december 1-től az 1. sz. felperes megszüntette vállalkozását, mivel vele szemben tárgyalás mellőzésével hozott végzést bocsátottak ki engedély nélküli gondatlan járművezetés miatt. 2018. február 1-től ismét vállalkozást indított (fuvarozás 3,5 tonnáig).

2018. október 2-án kelt ügyvédi beadványában a felperesi oldal közölte, hogy az 1. sz. felperes a jövőben alkalmazottként kíván tevékenykedni, és ennek megfelelően kéri a tartózkodási engedélyt az AufenthG 18. §-a vagy bármely más számításba vehető rendelkezés alapján. A 2. sz. felperes 2018. augusztus 1-től ismét dolgozik, a 3–5. sz. felperesek pedig továbbra is iskolába járnak. A gyermekeket az 1/80 határozat 9. cikke és a 2/76 határozat 3. cikke alapján illeti meg tartózkodási jog.

Az alperes – a felperesek meghallgatását követően – a 2019. március 18-i határozattal megtagadta a tartózkodási engedélyek meghosszabbítását, illetve kiadását, felszólította a felpereseket, hogy az intézkedés közlésétől számított 30 napon belül utazzanak ki, ennek elmulasztása esetére pedig a Törökországba való kitoloncolást helyezett kilátásba. Indoklásként kifejtette, hogy az 1. sz. felperes már nem folytat vállalkozói tevékenységet. A nem önálló tevékenységgel szerzett jövedelem a szükségközösség számára nem biztosítja az AufenthG 5. § (1) bekezdésének 1. pontja szerinti megélhetést.

A felperesek 2019. március 22-én keresetet nyújtottak be, amelyben fenntartották a tartózkodási engedélyük megadására, illetve meghosszabbítására vonatkozó kérelmüket.

Indoklásként arra hivatkoznak, hogy a 3–5. sz. felperesek, mint az 1. és 2. sz. felperesek török gyermekei szabályszerűen a szüleiknél élnek. Az oktatásban való, az 1/80 határozat 9. cikkéből és a 2/76 határozat 3. cikkéből adódó részvételi jogból következik a tartózkodási jog, amelynek a felügyeletet gyakorló szülőkre is ki kell terjednie.

A felperesek ebből következően kéri, hogy

a bíróság az alperest kötelezze a 2019. március 18-i hatósági intézkedések hatályon kívül helyezésére, a meghosszabbításra irányuló kérelem tárgyában pedig a bíróság jogi álláspontjának figyelembevétele mellett új döntés meghozatalára.

Az alperes

a kereset elutasítását kéri, [eredeti 4. o.]

és a megtámadott hatósági intézkedések indokolására hivatkozik. Kiegészítésként előadja, hogy a 3–5. sz. felperesek azért sem hivatkozhatnak az 1/80 határozat 9. cikkéből fakadó jogokra, mert szüleik nem szereztek jogokat az 1/80 határozat 6. vagy 7. cikke alapján.

Az alperes a tárgyaláson (a bírósági és az azonnali jogvédelem iránti eljárásban) az ügy előadója előtt felfüggesztette a megtámadott hatósági intézkedések végrehajtását.

[omissis] [hivatkozás az ügy irataira]

II.

A jogvitát fel kell függeszteni. Az EUMSZ 267. cikk alapján az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: Bíróság) előzetes döntéshozatalát kell kérni a végzés rendelkező részében megfogalmazott kérdésekben. E kérdések a társulási tanácsnak a társulás fejlesztéséről szóló, 1980. szeptember 19-i 1/80 határozatának (a továbbiakban: 1/80 határozat) értelmezésére vonatkoznak. Tekintettel arra, hogy az uniós jog értelmezéséről van szó, a Bíróság rendelkezik hatáskörrel.

1. A felperes által érvényesíteni kívánt, arra irányuló kérelem jogi megítélése, hogy a bíróság az alperest kötelezze a 2019. március 18-i hatósági intézkedések hatályon kívül helyezésére, a meghosszabbításra irányuló kérelem tárgyában pedig a bíróság jogi álláspontjának figyelembevétele mellett új döntés meghozatalára, a jelenleg hatályos jogi helyzettől függ.

A jogvita irányadó jogi kereteit a nemzeti jog következő rendelkezései képezik:

AufenthG 4. §

(...)

A [társulási megállapodás] értelmében vett tartózkodási joggal rendelkező külföldinek kell bizonyítania azt, hogy e joggal rendelkeznek, bizonyítékot szolgáltatva arról – amennyiben az Európai Unióban sem letelepedési engedéllyel, sem más huzamos tartózkodásra jogosító okmánnyal nem rendelkeznek –, hogy van tartózkodási engedélye. A tartózkodási engedélyt kérelem alapján adják ki.

AufenthG 50. §

(1) Amennyiben egy külföldi állampolgár nem, vagy már nem rendelkezik a szükséges tartózkodási jogcímmel és az EGK–Törökország társulási megállapodás szerint sem, vagy már nem illeti meg tartózkodási jog, köteles az ország területét elhagyni. **[eredeti 5. o.]**

(...)

2. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések a döntés szempontjából lényegesek és szükségesek azoknak az Európai Unió Bírósága általi tisztázása.

a) A felperesek által érvényesíteni kívánt, a nemzeti jog alapján kiadott tartózkodási engedélyek meghosszabbítására irányuló igény jogi megítélése szempontjából döntő jelentősége van annak, hogy arra milyen kihatással van a szüleikkel közös háztartásban élő 3–5. sz. felperesek 2016. 06. 21-e óta igazolt iskolalátogatása.

Az ügy előadója általi meghallgatást követően nem vitatható, hogy a 2. sz. felperes 2016. február 1-től 2016. április 30-ig (három hónapig) a szintén nem vitatott tartózkodási joga alapján alkalmazottként dolgozott Németország területén. A további szolgálati időtartamok alatt már csak ideiglenes igazolások birtokában volt, amelyekhez tartózkodási engedély már nem kapcsolódott. Nem vitatott az sem, hogy a felperesek nem rendelkeztek az 1/80 határozat 6. és 7. cikkéből fakadó jogokkal.

A felperesek – az AufenthG-nek (a társulási jog alapján megalapozott tartózkodási jogot feltételező) 4. § (5) bekezdése szerinti rendelkezés kivételével – nem hivatkoznak további, a nemzeti jogi alapokon alapuló, tartózkodási engedély iránti igényre.

A felperesek csak az 1/80 határozat 9. cikkében foglalt rendelkezésre hivatkoznak, amelyből nem csak a török gyermekek iskolai és szakmai képzéshez való jogát, hanem a 3–5. sz. felperesek – a felek között nem vitatott iskolalátogatásukra alapozott – tartózkodási jogát is származtatják. A 3–5. sz. felperesek (legalábbis a még kiskorú 3. és 4. sz. felperesek) jogainak gyakorlati érvényesüléséhez szükséges az 1. és 2. sz. felperesek tartózkodása, amelyet az 1/80 határozat ugyancsak biztosít.

Mindaddig, amíg a felperesek azon túl és elsődlegesen a 2/76 határozat 3. cikkére hivatkoznak, az eljáró bírósági tanács abból indul ki, hogy e rendelkezést teljesen felváltotta az 1/80 határozat 9. cikke és a felperesek ebből további jogokat már nem vezethetnek le.

b) Az 1/80 határozat 9. cikkének a tartózkodási jogra gyakorolt hatásával kapcsolatos nemzeti ítélkezési gyakorlat nem egységes.

A Hessischer Verwaltungsgerichtshof (hesseni közigazgatási felsőbíróság, Németország) 1997. február 17-i ítélete szerint

[omissis]

az 1/80 határozat 9. cikke feltételezi a gyermekek tartózkodási jogát, a családegyesítéshez vagy a tartózkodás más módon történő jogszerűvé tételéhez kapcsolódó igényeket azonban nem alapoz meg.

Bár több kétséggel, ugyanezt állapította meg a Hessischer Verwaltungsgerichtshof (hesseni közigazgatási felsőbíróság, Németország) a 2002. december 2-i ítéletében [omissis] is, tekintettel a Bíróság 2002. szeptember 17-i, a 1612/86 rendelet 12. cikkéhez kapcsolódóan meghozott Baumbast ítéletére (C-413/99). **[eredeti 6. o.]**

Egy másik álláspont szerint a rendelkezésnek a tartózkodási jogra való kihatása kizárt, ha a török gyermek képzés céljából és nem pedig családegyesítés keretei között utazott be az országba. A gyermekek ugyanis tanulmányaikkal összefüggésben önálló tartózkodási jogot – amint azt az 1/80 határozat 7. cikkének (2) bekezdése is egyértelművé teszi – csak tanulmányaik lezárásával szereznek.

Az Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Észak-Rajna-Vesztfália tartomány közigazgatási felsőbírósága, Németország) 2001. április 3-i végzése [omissis].

E rendelkezésnek akkor sem lehetne tartózkodási jogra való kihatást tulajdonítani, ha a török gyermekek beutazásának időpontjában a szülők már nem rendelkeznének török állampolgársággal, hanem a fogadó tagállam állampolgárai lennének.

Az Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (rheinland-pfalzi közigazgatási felsőbíróság, Németország) 2009. június 29-i végzése [omissis]

Más álláspont szerint az 1/80 határozat 9. cikkének első mondata szerinti egyéb feltételeket teljesítő török gyermekeket az e rendelkezés által biztosított képzés alatt az uniós jog által védett tartózkodási jog illeti meg.

A Verwaltungsgericht Karlsruhe (karlsruhe-i közigazgatási bíróság, Németország) 2004. július 2-i ítélete [omissis].

Más tagállamok ítélkezési gyakorlatából ismert az előterjesztő bíróság számára a Raad Van State (államtanács, Hollandia) 2008. november 27-i határozata,

[omissis]

amely szerint az 1/80 határozat 9. cikke a társulási megállapodás célja alapján, amely a török munkavállalók fokozatos integrálásában áll, a török munkavállalók gyermekeire vonatkozik, amint az az 1/80 határozat 6. és 7. cikkéből következik [omissis].

c) Az eljáró bírósági tanács hajlik arra az álláspontra, hogy az 1/80 határozat 9. cikke nincs hatással a tartózkodási jogra, különösen, ha a szülők nem szereztek jogokat az 1/80 határozat 6. cikkének (1) bekezdésére vagy 7. cikke alapján.

Az első kérdés az 1/80 határozat 9. cikkének a felperes által vélelmezett, tartózkodási joggal kapcsolatos tartalmára vonatkozik.

E rendelkezés első ránézésre nagyon hasonló a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 10. cikkének (1) bekezdéséhez, valamint

az annak előzményét képező, a Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet 12. cikkéhez, **[eredeti 7. o.]**

és ezáltal a tartózkodási jog szempontjából relevánsnak tekinthető. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján ugyanis egyértelmű, hogy a 1612/68 rendelet 12. cikke, valamint a 492/2011 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése tartózkodási jogi relevanciával bír, és a Bíróság tisztázta, hogy e relevancia milyen feltételekkel jön létre és milyen hatókörrel bír.

2013. június 13-i Hadj Ahmed ítélet, C-45/12, EU:C:2013:390, 46. pont; 2010. február 23-i Teixeira ítélet, C-310/08, EU:C:2010:80, 61. pont; 2002. szeptember 17-i Baumbast és R ítélet, C-413/99, EU:C:2002:493, 73. és azt követő pontok; 2010. február 23-i ítélet, C-408/08, 86. és azt követő pont; 1988. szeptember 27-i Humbel és Edel ítélet, C-263/86, EU:C:1988:451, 24. és azt követő pont; 1989. március 15-i Echternach és Moritz ítélet, C-389/87, EU:C:1989:130, 29. és azt követő pont; 2010. február 23-i ítélet, C-310/08, 19. pont; 2002. szeptember 17-i ítélet, C-413/99, 54. pont; 2013. május 8-i Alarape és Tijani ítélet, C-529/11, EU:C:2013:290, 48. pont.

Az 1/80 határozat 9. cikke ugyanakkor jelentős eltéréseket is mutat a fent említett rendelkezésekhez képest.

Így például e rendelkezés – ellentétben a 492/2011 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésével és a 1612/68 rendelet 12. cikkével – a szövege szerint kizárólag a török gyermekeket kívánja kedvezményben részesíteni.

Az 1/80 határozat 7. cikkében foglalt rendelkezésből sem következtethető ki, hogy a fogadó tagállamban történő integrációhoz – amint azt az 1/80 határozat 9. cikke feltételezi – jelentőséget kellene tulajdonítani annak, hogy egy török munkavállaló gyermekei milyen állampolgársággal rendelkeznek. Az előbbi rendelkezés alapján ugyanis a török munkavállaló családtagjai állampolgárságukra tekintet nélkül kedvezményben részesülnek a munkaerőpiacra való bejutás tekintetében és ezáltal a tartózkodásukat illetően is. A (2) bekezdésben a gyermekek kedvezményben részesítése – ugyancsak állampolgárságukra tekintet nélkül – a fogadó tagállamban valamely szakmai képzésben való részvételhez kapcsolódik. A két rendelkezés közötti, a tartózkodási jogot érintő rendszerszintű összefüggés esetén kevésbé van értelme annak, hogy a (szakmai) képzéshez való hozzáférést a török állampolgárság meglététől tegyék függővé. Ennyiben a 9. cikk jelentéstartalma – a nem vitatott antidiszkriminációs és részvételt biztosító tartalma mellett (különösen a 2. mondatát tekintve) – egyfajta programmeghatározásként szűkíthető le.

Ebből következően a 7. cikk tehát a fogadó tagállamban elvégzett képzéseket követően a munkaerőpiacra való belépés útján megvalósuló tartózkodási jogi

integrációt átfogóan szabályozza, de nem biztosítja feltétlen módon. E részletes szabályokra tekintettel a tartózkodási jognak kizárólag az azon szülő (ráadásul korábbi) munkavállalói jogállásából való levezetése, akivel a gyerek él, továbbra is ellentmondásos értékeléshez vezet abban az esetben, ha e szülő nem szerzett saját jogot az 1/80 határozat 6. vagy 7. cikke alapján.

d) Amennyiben az 1/80 határozat 9. cikke tartózkodási jogot érintő tartalmának kulcskérdésére (első kérdés) igenlő választ kell adni, úgy az előterjesztő bíróság számára adódnak a másodikként feltett, az 1/80 határozat 9. cikkéből fakadó tartózkodási jog feltételeivel és annak jogkövetkezményeivel kapcsolatos kérdések. **[eredeti 8. o.]**

Ezek közül a 2. a) kérdés a szülők jogállására, vagyis arra vonatkozik, hogy a szülőknek – ahhoz, hogy a saját (vagy akár mostoha-) gyermekeik számára az 1/80 határozat 9. cikkéből fakadó jogokat közvetítsenek a rendelkezés egyéb feltételeinek teljesítése mellett – kell-e rendelkezniük az 1/80 határozat 6. cikkéből (eredeti) vagy 7. cikkéből (származékos) fakadó jogokkal.

A 2. b) kérdés a Bíróságnak a „rendes foglalkoztatáshoz”, mint tényállási feltételhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlatára vonatkozik. Amennyiben a 2. a) kérdésre nemleges választ kell adni, a szülők rendes foglalkoztatására ugyanazok a feltételek vonatkoznak-e, mint amelyeket az 1/80 határozat 6. cikke ír elő, és átvehető-e az 1/80 határozat 6. cikkével kapcsolatban kialakult értelmezés az 1/80 határozat 9. cikke esetében?

Amennyiben a 2. a) kérdésre nemleges választ kell adni, nincs olyan időkeret, amely alatt a rendes foglalkoztatást meg kell követelni. A török gyermekek jogának az 1/80 határozat 9. cikke alapján való megalapozásához elegendő-e akár már a szülő (mindössze) három havi foglalkoztatása, és a képzési intézmény tényleges látogatása feltétele-e a tartózkodási jog megszerzésének és meghosszabbításának (2. c) kérdés)?

Végül a 2. d) kérdés e jog azon török gyermekek általi igénybevételére vonatkozik, akik számára a kiskorúságuk esetén ez ténylegesen csak az egyik felügyeletet gyakorló szülő jelenléte esetén lehetséges. A török gyermekek tartózkodási jogából – adott esetben a kiskorúságnak és valamely oktatási intézmény tényleges látogatásának korlátai között – levezethető-e a felügyeletet gyakorló szülő tartózkodási joga?

[omissis]